

Самостійне вивчення

Тема: Механізація обрізування плодових дерев

Обрізування плодових дерев дуже трудомістка робота. На неї витрачається 25-30% затратно догляду за садом.

Значно полегшує роботу і підвищує продуктивність праці на обрізуванні застосування пневматичних та електромеханічних ручних інструментів і використання пересувних платформ або вишок, укомплектованих механізованим ручним інструментом для зрізування гілок.

Для обрізування високих дерев (до 6 м) застосовують агрегат садовий АО-2. Два гідропідйомники агрегату з кабінами для обрізувача, обладнаних двома пневматичними секаторами, ножівкою з подовженою штангою та металевим гаком. Агрегат монтують на рамі самохідного шасі Т-16М.

У садах з площинними кронами для обрізування дерев використовують також плодозбиральну платформу, а в садах з округлими кронами, які обладнані компресорами і комплектом інструментів для обрізування. Розміщені на платформі обрізувачі (по 3-4 з кожного боку) під час її руху вздовж міжрядь обрізують дерева і скидають зрізані гілки у міжряддя.

Для обмеження ширини і висоти плодових дерев (контурне обрізування) використовують машину МКО-3 з різальними апаратами дискового і сегментного типів.

Дисковий різальний апарат дає можливість зрізувати гілки товщиною до 8 см. Горизонтальне обрізування можна проводити на висоті 0,5-5 м.

Механізоване контурне обрізування застосовують у плодоносних садах з округлими, пальметними і напівплощинними кронами дерев.

Машинне обрізування дерев зерняткових порід рекомендується починати після 4-5 років промислового плодоношення.

Щоб запобігти переростанню дерев і зниженню їх урожайності, обмежуюче механізоване обрізування проводять почергово - спочатку зверху, потім, у наступному році — з одного боку, а через 2 роки - з другого. Під час

зниження висоти дерев бажано за один прийом зрізувати гілки довжиною не більше 1-1,5 м. Обмежуюче обрізування крони проводять в оптимальні строки - восени або рано, навесні до розпускання бруньок, а висоту дерев доцільно знижувати тоді, коли довжина пагонів досягає 10-15 см.

Після машинного обрізування обов'язкове ручне, під час якого вирізають поламані й сильно пошкоджені гілки, поправляють окремі зрізи, розриви кори і деревини.

Після механізованого контурного обрізування у наступні роки проводять щорічне санітарне.

Контурне механізоване обрізування застосовують також і в насадженнях кісточкових порід: сливи, абрикоса, черешні.

Перше площинне обрізування верху крони проводять у 4-5-річному віці на висоті 3,5 м. Бічне обмеження крон починається на 6-7-й рік.

Після обрізування основною роботою в садах є вивезення гілок. Рухаючись по міжряддю, машина підбирає, ущільнює і виштовхує гілки на міжквартальну дорогу або до місця спалювання.

ОМОЛОДЖЕННЯ ПЛОДОВИХ ДЕРЕВ

За посиленого плодоношення дерев навіть під час належного догляду різко скорочується приріст пагонів, це викликає масовий розвиток плодових пагонів на периферії крони, зокрема на кінцях скелетних гілок. Плодові гілочки всередині крони старіють, припиняють плодоносити і поступово відмирають. І зона плодоношення переміщується на периферію крони. Поки дерева молоді й добре ростуть, вони плодоносять майже щороку, за відсутності щорічного приросту плодоношення стає нерегулярним.

У період повного плодоношення за несильного росту пагонів погіршується якість врожаю. Плоди стають дрібними, гірше забарвленими, більше пошкоджуються грибними хворобами і передчасно осипаються.

Біологічна зміна пов'язана з приходом вікового періоду плодоношення, засвідчує про старіння дерева. Старіння переривається омолодженням. Воно лише перериває, але не припиняє старіння дерева. Поступово зона утворення

молодих пагонів переходить до стовбура, де із сплячих бруньок виникають вовчки. Завдання агротехніки - не допускати сильного старіння дерев. Воно полягає у видаленні кінців гілок з ослабленим приростом, збільшенням живлення і водопостачання. Омолоджувальна обрізка направлена на те, щоб підтримувати крону дерева в молодшому стані. Яблуню починають омолоджувати з 15-20 р., кісточкові породи - раніше, коли приріст на кінцях скелетних гілок скорочується до 10 см. Залежно від віку дерева, його стану застосовують такі види омолоджувального обрізання: легке омолодження - видалення кінців скелетних гілок з приростом 2-3-х останніх років, середнє омолодження - вкорочення пагонів з приростом 4—7-ми останніх років; сильне омолодження - вирізування приростів 10-12 рр. і старше.

Повне омолодження - видалення 2/3 частини довжини всіх сучків з вирощуванням нової крони на вовчках. Омолодження починають з проріджування крони. Одночасно крону піднімають, тобто обрізають звисаючі кінці всіх гілок.

Вкорочення гілок роблять на перевод на бокову гілку чи плодоутворення. Нижні скелетні гілки крони ріжуть з переводом вгору, а верхні - в боки, щоб зменшити діаметр і підняти крону, а також знизити висоту дерева.

Під час обрізування гілок обов'язково дотримуються правил підпорядкування: основне стебло повинно бути довшим, ніж скелетні гілки другого порядку тощо. Після такого сильного обрізування на наступний рік утворюється багато вовчків, які частково вирізають, а решту перетворюють в обростаючі гілки, вкорочуючи їх до 10-15 см.

Сильно загущені крони проріджують і омолоджують на них гілки протягом 2-3-х років. Омолоджувальне обрізування значно поліпшує стан дерев, посилює ріст вегетативних органів і облиственність гілок, у два рази збільшується вихід плодів 1-го сорту.

Омолодження проводять весною до початку вегетації.